UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Generalis Totivs Sacri Ordinis Clericorvm Canonicorvm Historia Tripartita

Pennotto, Gabriele

Coloniae, Anno M.DC.XXXXV.

XXXI. Qualiter Sixtus IV. Canonicis Regularibus Laterano eiectis nomen, ac titulum, & priuilegia Canonicorum Regularium Lateranensium confirmauit.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38634

Visual Library

Conſiliarium Lucam Tozolum Romanum, Locumtenentem ſpectabilis, & magnifici Honorati de Aragonia Caietani Fundorum Comitis, Regni huius Logotheta, & Protonotarij Collateralis Conſiliarij fidelis nobis plurimum dilecti, die ſeptimo menſis Ianuarij, indictionis quartæ, anno à Natiuitate Domini milleſimo quadringenteſimo ſeptuageſimo primo. Rex Ferd. vidit Henricus Confeſſor, & Epiſcopus Policaſtrenſis. Tenuerũt autem canonici regulares dictam Abbatiam de Gloria per aliquot annos, nimirum vſque ad annum milleſimum quadringenteſimum ſeptuageſimum ſeptimum, quo anno præerat illi Dominus Sylueſter Vercellenſis Procurator Generalis, ſic enim in actis Capituli Generalis illius anni notatum inuenitur. Poſtea ſponte dimiſſa cum Prioratu Balneariæ vnita fuit Baſilicæ Lateranenſi.

Quantæ verò dignitatis, & antiquitatis eſſet Prioratus Balnearienſis, & conſequenter Abbatiæ ſanctæ Mariæ de Gloria, cuius erat membrũ, conijci poteſt ex literis Innocentij III. ad Capitulum Eccleſiæ Balnearienſis datis, quæ habentur in libro ſecundo epiſtolarum huius Pontificis fol. 361.

CAPVT TRIGESIMVM PRIMVM.

Qualiter Sixtus IV. Canonicis Regularibus Laterano eiectis nomen ac titulum, & priuilegia Canonicorum Regulariũ Lateranenſium confirmauit, & alia nonnulla addidit.

I. ANno milleſimo quadringenteſimo ſeptuageſimo primo, quo Generale Capitulũ noſtræ congregationis habitum fuit Ferrariæ, & in eo electi Reuer. Pater Dominus Celſus Veronenſis Rector Generalis, & Viſitatores Dominus, Raphaël Placentinus, Dominus Thomas Bononienſis, Dominus Philippus à Camerino, & Dominus Michaël Papienſis, Paulus II. Romanus Pontifex cum ſediſſet in Pontificatu annos ſex, menſes decem, dies viginti ſex, inopinato interitu repente fuit ex præſenti vita ſublatus, vt Platina ſcribit die vigeſima quinta Iulij. Hæc autem repentina Pontificis defectio in cauſa extitit, vt quidam ex canonicis ſecularibus Lateranenſibus facto agmine ruſticorum, & plebeiorum, canonicos regulares Laterani commorantes, & nihil tale ſuſpicantes aggreſſi, per vim eijcerent, & illorum bona diriperent, vt ſuperius dictum fuit. Succeſſit autem in Pontificatu Sixtus IV. antea Frater Franciſcus de Ruuere S. R. E. presbyter Cardinalis tituli S. Petri ad Vincula, vir magni animi, & erga noſtram congregationẽ liberalis, nam multa illi priuilegia conceſſit. qui ad Pontificatum euectus, cum preces ſupplices à canonicis regularibus accepiſſet, vt contra ius, & per vim, ac de facto expoliatis, Eccleſiam Lateranenſem, quæ ab origine per tot ſecula fuerat canonicorum regularium, quam illi bonis omnibus, & ornamentis viduatam, & expoliatam proprijs ſumptibus ſemel, & iterum inſtaurauerant, reddere dignaretur, vel ob timorem Romanorum, à quibus parum abfuit, quin dum ex Palatio D. Petri Lateranum proficiſcitur, lapidibus obrueretur, vt Onuphrius in illius vita teſtatur, ſiue ob alias cauſas, quas diligentius tractare non licet, canonicos quidem regulares reſtituere noluit, ſeculares verò in illa confirmauit, & cum ſæpius de eadem reddenda interpellatus, ſæpius verbis annuiſſet, nunquam tamen ad effectum perduxit.

CONtulit tamen eiſdem canonicis regularibus poſt aliquot annos Eccleſiam S. Mariæ Pacis, quam in ſolo Eccleſiæ Parochialis S. Andreæ de Aquarenarijs ædificauerat, cui monaſterium addidit Illuſtriſſimus Oliuerius Caraſa S. R. E. Cardinalis eorundem canonicorum Protector, ac etiam priuilegia quædam ampliſſima dictus Pontifex noſtræ Lateranenſi congregationi conceſſit, per quorum primum, quod datũ fuit apud S. Petrum calend. Maij, anni 1472. canonicis noſtris Laterano exactis nomen, & titulum, & omnia priuilegia canonicorum & cõgregationis Lateranenſium confirmauit, & denuò conceſſit, illiſque vti, ac potiri nos voluit, ac ſi actu eſſemus de gremio Capituli Baſilicæ Lateranenſis. incipit, *Regimini vniuerſalis Eccleſiæ &c.* & infra: *Cum autem propter præmiſſa à nonnullis poſſet reuocari in dubium, an per Caliſti, & etiam literas noſtras huiuſmodi nomen, & titulus congregationis Lateranenſis, per prædictum Dominum Eugenium prædeceſſorem noſtrum inſtitutus, ſublatus ſit, an prior titulus, & nomen videlicet congregationis B. Mariæ de Friſonaria in ſuo eſſe, & primæuo ſtatu permaneat, & deinceps canonici B. Mariæ de Friſonaria, non congregationis Lateranenſis nuncupari debeant, ceſſauerintque propterea, & etiam expirauerint immunitates, gratiæ, priuilegia, & indulta eidem congregationi Lateranenſi, tam per Eugenium, quam per alios prædeceſſores noſtros conceſſa. Nos qui ad præfatam congregationem Lateranenſem, cuius palmites in vinea Domini Sabaoth longè, lateq; diffuſi ſunt, ac magnam populo Chriſtiano afferunt conſolationem, & deuotionem ſpiritualem, ad ingentem gerimus in viſceribus charitatis affectum, ad omne ambiguitatis tollendum dubium, & vt canonici congregationis Lateranenſis huiuſmodi in pacis dulcedine, & omnibus ſemotis moleſtijs, & turbationibus vota ſua Deo glorioſe reddere poſſint, Motu proprio, nõ ad*

ipſius

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

ipſius congregationis Lateranenſis, vel aliciuus illius canonici, vel alterius pro illis nobis ſuper hoc oblatæ petitionis inſtantiam, ſed de noſtra mera liberalitate omnes, & ſingulos tam Eugenij, quoad intitulationem congregationis, quam omnium, & ſingulorum priuilegiorum, immunitatum in eis contentorum, ac aliorum prædeceſſorum literas approbantes, & confirmantes, ex certa ſcientia, autoritate Apoſtolica decernimus, & declaramus, tam per prædictas Caliſti prædeceſſoris noſtri, quã noſtras literas, & inde ſecuta quæcunque eidem congregationi Lateranenſi quoad intitulationem, nec non immunitates, priuilegia, gratias, & indulta huiuſmodi, tam per Eugenium, quam per alios prædeceſſores noſtros dictæ congregationi Lateranenſi, eiuſque canonicis, & perſonis conceſſa, in nullo præjudicatum, ſeu derogatum fuiſſe, aut eſſe quoquo modo: & pro potiori cautela ſuffragio literas Eugenij huiuſmodi in priſtinũ, & eum ſtatum, videlicet quoad intitulationem congregationis, nec non priuilegia, immunitates, gratias, & indulta illis conceſſa, in quo erant, antequam à Caliſto prædeceſſore, & etiam à nobis literæ huiuſmodi emanarent, quomodolibet exiſtebant, autoritate, & ſcientia ſimilibus reponimus, reſtituimus, & plenariè reintegramus. Statuentes denuò, & etiam ordinantes, quod canonici prædicti perpetuis futuris temporibus non Beatæ Mariæ de Friſonaria, ſed Lateranenſes vbique ab omnibus vocentur, intitulentur, ac etiam nuncupentur. Caliſti prædeceſſoris, atque noſtris literis in ſuo pleno, & firmo robore permanſuris. Non obſtantibus præmiſsis Caliſti prædeceſſoris noſtri præfati, ac noſtris literis, quibus illis etiamſi de eis, earumque totis tenoribus de verbo ad verbum habenda eſſet mentio ſpecialis, & in eis contineatur expreſſe, quod per huiuſmodi generales clauſulas eis non intelligeretur derogatum, præſentibus pro expreſſis habentes, quoad præmiſſa ſpecialiter, & expreſſe motu, & ſcientia ſimilibus derogamus, ac conſtitutionibus, & ordinationibus Apoſtolicis, cæteriſque contrarijs quibuſcunque nõ obſtantibus. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam noſtræ confirmationis, conſtitutionis, declarationis, repoſitionis, reſtitutionis, reintegrationis, & derogationis infringere, vel ei auſu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præſumpſerit indignationem omnipotentis Dei, & Beatorum Petri, & Pauli Apoſtolorum eius ſe nouerit incurſurum. Datum Romæ apud S. Petrum anno Incarnationis Dominicæ milleſimo quadringenteſimo ſeptuageſimo ſecundo, calendis Maij, Pontificatus noſtri anno primo.

Secundum datum eſt apud S. Petrum die 30. Martij anno 1480. per quod titulos Abbatiales quorundam monaſteriorum per noſtros in ipſorum reformatione ſublatos reſtituit, & à noſtris reſtitui mandauit.

III. TErtium, quod vocatur Mare magnum, datum apud S. Petrum 10. calend. Septembr. anno ſalutis 1477. quod habetur in Bullario nuper edito Conſtitutione decima, inter Conſtitutiones iſtius Pontificis, quod hic ſequitur.

Diploma S. D. N. Sixti Diuina prouidentia Papæ IV. quo Canonicis Regularibus Congregationis Saluatoris Lateranenſis, etiam ipſa Baſilica exactis, Titulum confirmat, & omnia prædeceſſorum priuilegia.

SIxtus Epiſcopus ſeruus ſeruorum Dei, ad perpetuam rei memoriam. Dum ad vniuerſos regulares ordines, & loca iugo ſanctimoniæ dedita, perſonaſque voto religionis adſtrictas pro iniuncto nobis Apoſtolicæ ſeruitutis officio, crebris vigilijs, & indeſeſſis ſtudijs attendimus, ad illum præcipuè canonicorum regularium congregationis Lateranen. Ordinis S. Auguſtini, eo libentius noſtræ mentis oculos conuertimus, quo ordo ipſe in naſcentis Eccleſiæ ſanctæ inſtitutione, ac primorum Chriſtianæ Religionis clericorum norma, traditionibuſque fundatus, & ſacris inſtitutis, ac diuinis regulis, eloquijſq; præmunitus exſtitit, ab eiuſque primæua fundatione varijs virtutum meritis ſemper reſplenduit; quamobrem nonnulli Romani Pontifices prædeceſſores noſtri innumeris Religionem ipſam priuilegijs, dignisq; honorum titulis non immeritò decorarunt. vnde nos eorum ductos exemplo decet, vt congregationem ipſam Lateranenſem in agro Dominico multiplices, & vberes ſanctæ conuerſationis fructus in dies afferentem, noſtris etiam ſpecialibus gratiarum muneribus muniamus, & ijs, quæ pro ipſius Ordinis, & congregationis laude, ac perſonarum vota ſua ſub ſuaui iugo inibi exoluentium pace, & quiete proceſſerunt, ne in contentionis ſcrupulum labantur, ſed firma pariter, & illibata perſiſtant, noſtri adijciamus muniminis firmitatem.

§. 1. Enarrat qualiter varia Canonicorum loca, in vnam Saluatoris Congregationem olim redacta.

DVdum ſiquidem fælicis recordationis Martinus Papa V. prædeceſſor noſter, dilectos filios tunc ſingulorum Monaſteriorum, Prioratuum, Præpoſiturarũ, & Eccleſiarũ Ordinis S. Auguſtini Priores, Præpoſitos, Rectores, Canonicos, & Conuentus de Congregatione Saluatoris Lateranenſis tunc de Friſonaria vulgariter nuncupatos, vt Deo quietius famulari valerẽt, gratioſis fauoribus proſequi volens, ad honorẽ Omnipotentis Dei, eiuſq; Virginis Glorioſæ, ac B. Auguſtini Confeſſoris, pro Religionis incremẽto, quæ ex tunc in antea Priores, Præpoſiti, Rectores, Canonici, & Cõuentus præfati pro eorũ perpetua ſoliditate, ac conuerſatione, quanquam diuerſorum locorum, ac monaſteriorũ profeſſi exiſtant, nihilominus vnum corpus, vnaq; Cõgregatio ſimul, & inuicẽ connexa cenſerentur, ac ſub vna, & eadem lege, atque obſeruantia regularis vnitate, morumq; conformitate, & eiſdem conſuetudinibus, priuilegijs, ordinationibus,

Statutũ

Statutu ſubeſſent, ac pro Religionis, & Congregationis huiuſmodi conſeruatione, augmento, & fælici in domino obſeruantia vera, ſanctitatiſque ſucceſſu, pro celebrandis eorum Capitulis, eligendis Rectoribus locorum ipſorum, ac quam pluribus alijs monaſteriorum, & locorum prædictorum regimen, & gubernationē in ſpiritualibus concernentibus, acceptandiſque, & recipiendis iuſto titulo locis, & monaſterijs tam factis, quam de nouo conſtruendis à quocunque Prælato Catholico, & Eccleſiaſtica perſona, nec non Rege, Principe, Duce, vel Barone, Dominio, vel Communitate, & quolibet alio Chriſti fidele, plura ſalubria ſtatuit, & ordinauit: ac voluit quod tam ſtatuta, & ordinationes prædicta, quam cætera dicta priuilegia, conceſſiones, immunitates, & gratie, ſingulis antedictis monaſterijs, ac locis ipſius religionis & congregationis, per Romanos Pontifices prædeceſſores noſtros, ſeu pro Romanis Pontificibus ſe gerentes, Reges, Duces, Barones, Principes, Dominia, & Communitates cōceſſa, quæ omnia haberi voluit pro expreſſis, & in poſterum concedenda in omnibus & per omnia, ad vniuerſa & ſingula loca, monaſteria, Prioratus, Præpoſituras, & Domos, eorumque perſonas, quæ tunc, procedente tempore ad huiuſmodi religionem, & congregationem, ac eoſdem canonicos reducta, & vnita eſſent, ſeu reduci, & vniri contingeret, cum illius & illorum ſuppoſitis vel vnitis, aut per eoſdem canonicè acquiſitis, & iuſto titulo acquirendis, vt præfertur extendi debere.

§. 2. Recenſet quod Eugenius Patriarchalem Saluatoris Baſilicam eis reſtituerit.

E*T deinde piæ memoriæ Eugenius Papa IV. etiam prædeceſſor noſter ſacroſanctam, & venerandam Baſilicam Lateranenſem ad primam inſtitutionem, primæuumque eius ſtatum, videlicet canonicorum regularium, ex certis tunc expreſſis cauſis, poſt deliberationem prouidam, quam cum Fratribus S. R. E. Cardinalibus habuit diligentem, pro Eccleſia Dei, & Catholicæ Fidei, Chriſtianæque Religionis honore, ac Saluatoris noſtri gloria, publicaque vtilitate, & ipſius Baſilicæ Lateranenſis ſtatu, veneratione, commodo, & honore reducens, ac reponens, vt ordo canonicus, qui ſecundum Deum, & B. Auguſtini regulam ibi noſcebatur inſtitutus, perpetuis futuris temporibus in dicta Eccleſia vigeret, & inuiolabiter obſeruaretur, ordinem, & congregationem huiuſmodi in præfata Eccleſia inſtituit, & erexit, ac deputauit, dictamque Lateranenſem Baſilicam cum omnibus ſuis ſpiritualibus, & temporalibus bonis, membris, iuribus, iuriſdictionibus, priuilegijs & exemptionibus in perpetuum eidem Congregationi conceſſit, & commiſit, eorumque cura, & adminiſtrationi tribuit, & donauit.*

§. 3. Nomenque Congregationis Lateranenſis conceſſit.

A*Tque decreuit, & ſtatuit, vt omnes deinceps dictæ congregationis conuentus, & loca, ab huiuſmodi Sancta Baſilica Lateranen. titulo, & totius congregationis capite nomē acciperent; & Saluatoris congregatio appellaretur, ac ſingulos dictæ congregationis canonicos, vbique Domino ſeruientes, huius Baſilicæ clericos, & miniſtros, & religioſos, ac de ipſius Capituli gremio in omnibus iuribus, & priuilegijs cenſeri decreuit.*

§. 4. Nicolaus V. idem approbauit, & declarauit.

E*T ſucceſſiuè ſanctæ mem. Nicolaus Papa V. ſimiliter prædeceſſor noſter, tam Martini, quam Eugenij literas prædictas, nec non omnia, & ſingula in eis contenta, ac quæcunque ſecuta inde approbans, & confirmans; eaque pleno firmitatis robore ſubſiſtere, nec non perpetuis futuris temporibus inuiolabiliter obſeruari debere decernens, per quaſdam etiam ſuas conceſſit, & indulſit, omnibus & ſingulis Eccleſijs, monaſterijs, Prioratibus, locis, & perſonis vbicunque conſiſtentibus, & conſtituendis, præſentibus & futuris congregationis canonicorum huiuſmodi, vt illis omnibus in earundem Martini, & Eugenij prædeceſſorū literis contentis, ac alijs exemptionib. priuilegijs, immunitatibus, libertatibus, gratijs, & indultis, boniſq; & iuribus ſpiritualib. temporalib. conceſſis, & cōcedendis, quibus præfata Eccleſia noſtra Lateranen. & ab ea dependentia vtuntur, & gaudent, ſeu vti, & gaudere conſueuerunt, aut poterunt quomodolibet in futurum, Eccleſiæ, Monaſteria, Prioratus, Loca, & perſonæ huiuſmodi in omnibus & per omnia, pariformiter, & abſque vlla differentia, perpetuò vti, & gaudere, liberè & licitè poſſint.*

§. 5. Caliſtus III. regimen dictæ Baſilicæ canonicis ſecularibus dedit.

P*Oſtea vero eodem Nicolao prædeceſſore rebus humanis exempto, cum canonici dictæ congregationis, à præfata Eccleſia per nonnullos ciues Romanos fuiſſent eiecti, piæ memoriæ Caliſtus Papa Tertius ſimiliter prædeceſſor noſter, etiā per alias ſuas literas ſtatuit, & ordinauit, quod canonici congregationis, huiuſmodi curæ, & gubernatione Eccleſiæ eiuſdem deſiſterent, & illam in poſterum per canonicos ſeculares regi, & gubernari debere.*

§. 6. Paulus II. iterum dictam Baſilicam Congregationi reſtituit.

E*T licet poſtmodum recolēdæ memoriæ Paulus Papa II. etiam prædeceſſor noſter, canonicos regulares, ac congregationē huiuſmodi, ad regimē & gubernationem prædictæ Eccleſiæ reſtituiſſet: nihilominus tamen quoque de medio ſublato, canonici eiuſdē congregationis denuo ab eadem Eccleſia fuerunt amoti.*

§. 7. Hic Pontifex ſecularibus canonicis iteratò dedit.

A*Tque ex ordinatione, & mandato noſtris decretum, & ſtatutum fuit, quod eadem Eccleſia per dictos canonicos ſeculares de cætero regeretur, & gubernaretur.*

§. 8. Nomen, & Titulum Congregationis Lateranen. confirmauit in alia Bulla, & modo iterum confirmat.

E*T demum ne in dubium reuocari poſſit an ex Caliſti, & noſtris literis huiuſmodi, Nomen, & Titu-*

Iuſſu

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

tio, ſeu intitulatio congregationis Lateranen. ſuppreſſa, & ſublata eſſent, ac immunitates, gratiæ, priuilegia, & indulta, eidem congregationi Lateranen. tam per ipſum Eugenium, quam per alios Romanos Pontifices prædictos conceſſa, cenſerentur reuocata, per nonnullas etiã alias literas noſtras, omnes & ſingulas tã Eugenij quoad nomen, & intitulationem congregationis, quam omnium, & ſingulorum priuilegiorum, & immunitatum, aliorũ prædeceſſorum literas approbantes, & confirmantes, decreuimus & declarauimus, tam per prædictas eiuſdem prædeceſſoris Caliſti, quam noſtras priores literas, & inde ſecuta quæcunque præfatæ congregationi Lateranen. quoad nomen, & intitulationem prædictam, nec nõ immunitates, priuilegia, gratias, & indulta huiuſmodi, tã per Eugenium, quam per alios prædeceſſores prædictos, eidem congregationi, eiuſq; canonicis, & perſonis cõceſſa, in nullo præiudicatum, aut derogatum fuiſſe, aut eſſe quoquomodo: & pro potioris cautelæ ſuffragio, literas Eugenij prædicti prædeceſſoris, in priſtinum, & eum ſtatum, videlicet quoad nomen, & intitulationem congregationis, nec non immunitates, priuilegia, gratias, & indulta illi conceſſa, in quo erant, antequam à Caliſto prædeceſſore præfato, & etiam à nobis literæ huiuſmodi emanaſſent, & quomodolibet exiſtebant: repoſuimus, reſtituimus, & plenariè reintegrauimus, prout in ſingulis prædeceſſorum, & noſtris literis prædictis reſpectiue, quorũ tenores præſentibus haberi voluimus pro expreſſis, & haberi volumus, prout inferius continetur.

§. 9. Denuò priuilegia omnia Pontificum. Principumque confirmat.

NOs qui congregationi huiuſmodi, illiusq; monaſterijs, eccleſijs, locis, & perſonis propter eorum laudabilem, & religioſam vitam, ac multiplices & vberes fructus, quos in vinea Domini (altiſſimo miniſtrãte) diſtì afferunt, ſingulari deuotione afficimur: ipſos, & eorũ monaſteria, eccleſias, atque loca etiam maioribus gratijs proſequi volentes; motu proprio, & nõ ad eorundem canonicorum, vel alicuius pro eis, nobis ſuper hoc oblatæ petitionis inſtantiã, ſed de noſtra mera liberalitate, & certa ſcientia, ac de noſtra plenitudine poteſtatis, quæcunque priuilegia, gratias, immunitates, libertates, & exemptiones, tã per prædictos, quam per alios Summos Pontifices prædeceſſores noſtros, Romanosq; Imperatores, Reges, Principes, & alios Chriſti fideles, eidem congregationi eiuſque membris, locis, Eccleſijs, monaſterijs, & perſonis quomodolibet conceſſa, ac omnia, & ſingula in eis contenta, & quæcunque inde ſecuta, tenore præſentium cõfirmamus & approbamus, ac plenum robur, & omnimodam firmitatem, perpetuis futuris temporibus obtinere, & inuiolabiliter obſeruari debere volumus, atque decernimus.

§. 10. Exemptionem à quorumcunque iuriſdictione, & ſubſidij, & exactionum præſtatione concedit.

ATtendentes autem quantæ venerationis, & ſanctimoniæ ſemper fuerit congregatio huiuſmodi in Eccleſia Dei, & quantum plantatio ſacra, norma Religionis Chriſtianæ floruerit, ac propterea decẽs, quinimmo debitum reputantes, vt ſpiritalibus prærogatiuis gaudere, ac ſub noſtra, & eiuſdem Sedis protectione militare, præcipuisq; honoribus, & gratijs extolli, & decorari debeat, Congregationem ipſam, illiusq; monaſteria, Eccleſias, & loca qualibet, ac illorum canonicos, ſeu perſonas præſentes, & futuras, (vagabundis, & fugitiuis exceptis, aut aliter extra ordinem, ſeu congregationem ipſam, abſque ſuperiorum licentia commorantibus, quibus nolumus hæc aliqualiter ſuffragari) à quorumcunq; prædictæ Sedis Legatorum, ac eius Nuntiorum; Patriarcharum, Archiepiſcoporum, Epiſcoporum, & aliorum quorumcunque Iudicum, Ordinariorum, aut Extraordinariorum iuriſdictione, poteſtate, auctoritate, dominio, viſitatione, cura, ac caritatiui ſubſidij ſubuentione, & exactionum quorumcunque præſtatione; nec non ſynodalibus, & alterius cuiuſcunque congregationis, ſeu proceſſionum euocationibus, motu, & ſcientia prædictis, penitus & omninò eximimus, ac totaliter liberamus, eamq; in ius, & proprietatem B. Petri, ac Sedis eiuſdem, & ſub eorũ ſpiritali protectione, atq; noſtra ſuſcipimus.

§. 11. Sub protectione Sedis Apoſtolicæ recipit.

ITa quòd de cætero cum monaſterijs, membris, Eccleſijs, locis, perſonis, & iuribus ſuis quibuſcunq; eidem Sedi immediatè ſubiecta exiſtat, & omnino eſſe cenſeatur: quodq; Legati, aut Nuntij præfati, ſeu locorum diœceſani, aut alij Ordinarij quicunque, vel alia quæuis perſone, quantacunque ampla præfulgeant dignitate, ſeu præeminentia in congregationem, canonicos, perſonas, monaſteria, Eccleſias, membra, & loca prædicta, vtpote prorſus exempta, excommunicationis, ſuſpenſionis, & interdicti ſententias, ſeu alias cenſuras, ſiue pœnas ſpecialiter, vel generaliter eorũ auctoritate ordinaria promulgare, nec vllam aliam in monaſteria, Eccleſias, perſonas, & loca huiuſmodi præeminentiam, ſuperioritatẽ, & iuriſdictionẽ quomodolibet exercere poſſint, etiã ratione contractus, vel delicti ſeu rei de qua ageretur, vbicunque ineatur contractus, committatur delictum, & res ipſa conſiſtat. Decernentes ex nunc omnes & ſingulos proceſſus, ac excommunicationis, ſuſpenſionis, & interdicti ſententias, cenſuras, & pœnas, quas & quicquid contra congregationem, ſeu illius canonicos, monaſteria, perſonas, Eccleſias, & loca, haberi, & fieri contigerit, ſeu etiam promulgari, irritos, & inanes, nulliuſque roboris, & momenti eſſe, ac pro nullis, & infectis haberi debere, etiam exemptione cõgregationis, quam tanquã notoriam, & manifeſtam haberi volumus, non aliter allegata, ſeu aliter de ea mentione facta.

§. 12. Exemptionem à ſuperioritate aliorum concedit.

PRæterea ne congregationem ipſam, & illius canonicos, per locorum ordinarios quauis occaſione, vel cauſa, & præſertim ratione Parochialium Eccleſiarum, ſeu aliorum locorum dictæ congregationis pro tempore, quibus cura animarum imminet moleſtari contingat, & huiuſmodi prætextu in congregationem, & canonicos prædictos, aliquam ſuperioritatẽ, ſeu dominium habere prætendant: ipſis quoq; concedimus, & indulgemus,

vt in Parochialibus Eccleſijs huiuſmodi, poſſit congregatio ipſa, ſeu illius canonici prædicti, per ſe, aut per presbyteros ſeculares, vel regulares, ſui aut cuiuſlibet alterius ordinis, aliàs tamen habiles & idoneos, ad ipſorum nutum deputandos, & amouibiles, animarum curam prædictorum Parochianorum, Eccleſiarum Parochialium huiuſmodi, liberè, & licitè exercere. Quódque ipſi Capellani dum curam huiuſmodi gerent, ea libertate & exemptione fungantur, & vbique fruantur, ac ſi ex canonicis congregationis, & Ordinis extiterint.

§.13. Canonici ordinentur per Epiſcopos abſque alia examinatione.

E*T quia eiuſdem congregationis canonici, de locis ad loca illius ſæpius transferuntur, propter quod perpetuam in certis, & determinatis dictæ congregationis monaſterijs, ſeu Eccleſijs, aut locis non habent manſionem, volumus atque concedimus, vt liceat eidem congregationi ſuos canonicos ad omnes, etiam ſacros ordines promouendos; idoneos tamen, & iuxta conſcientiam Prælatorum illius approbatos, quibuſcunque maluerint catholicis Antiſtitibus, gratiam & communionẽ Apoſtolicæ ſedis habentibus præſentare: ipſiq; Antiſtites præſentatos à ſuis Prælatis canonicos, ſine vlla examinatione per eoſdem Antiſtites facienda vel abſque alia promiſſione, aut obligatione promouendorum canonicorum, ad ordines quoſcunque etiam ſacros promouere poſſint, ac debeant.*

§.14. Altari portatili Canonici vti poſſint.

P*Orrò vt congregatio ipſa circa celebrationem miſſarum etiam ſpecialibus priuilegijs gaudeat, eidem pariter, & illius canonicis pro tempore concedimus, vt in ipſorum itineratione Altare portatile cum debita reuerentia, & honore habere, ſuper quo tamen in locis cõgruis, & honeſtis miſſas, & alia diuina officia, etiam per vnam horam ante diem, & vſque ad horam nonam in ipſa itineratione, aut alias ad hoc cauſa ſubſiſtente celebrare, ac ſacramenta Eccleſiaſtica ibidem recipere poſſint.*

§. 15. Temporeque interdicti celebrare valeant.

E*T vbi generale, ſeu in aliquo ſpeciali loco interdictum fuerit in Eccleſijs ſuis, ac in altari portatili prædictis, & alijs quibuſcunque locis honeſtis, huiuſmodi miſſas, & alia diuina officia celebrare; ita tamen quod in locis Eccleſiaſtico interdicto ſuppoſitis debeant ianuis clauſis, & excommunicatis expulſis, atque excluſis, non pulſatis campanis, & ſubmiſſa voce eadem diuina celebrare, dum tamen ipſi Canonici cauſam non dederint interdicto, nec contingat id eiſdem ſpecialiter interdici, neque Eccleſiæ, & loca ipſa fuerint interdicta.*

§.16. Cum excommunicatis à iure conuerſari.

E*T cum excommunicatis dumtaxat à iure, non tamen pro talibus publicatis conuerſari, dummodo in contemptum clauium non fiat.*

§.17. Sacramenta miniſtrare, & mortuos ſepelire.

N*Ecnon omnibus, & ſingulis, qui in eorum, & dictæ congregationis exiſtunt obſequijs, ac in ipſorum morãtur locis, cuncta miniſtrare Eccleſiaſtica ſacramẽta, & eos cum decedere contigerit, in Eccleſijs ſuis prædictis liberè, & licitè ſepelire poſſint, ac valeant plenam licentiam concedimus, & facultatem.*

§. 18. Exempti ſint à ſolutione omnium præſtationum & decimarum.

C*Æterum, vt congregatio ipſa, & illius canonici, maioris immunitatis gratia fruantur, motu, ſcientia, & tenore ſimilibus, volumus atq; decernimus, vt ad præſtationem procurationum Legatorum dictæ Sedis, & Nunciorum ipſius, ſeu Diœceſanorum locorum, aut exactionum, vel collectionum, vel ſubſidiorum, vel prouiſionum, aut onerum quorumcunque, nec etiam ad ſolutionem decimarum, quas Papales appellant, & quas Sedes Apoſtolica pro Chriſtianæ fidei defenſione aut alijs imminentibus perſæpe neceſſitatibus imponit, minimè teneantur, neque obligati ſint, etiam ſi per quoſcunq; exemptos perſolui mandarentur, cum quibuſuis derogatorijs, & fortioribus clauſulis, nec etiam ab eadem ſolutione ceſſandis, cenſuras, & pœnas incurrere, niſi præſentibus de verbo ad verbum, & earum toto tenore inſerto, & non per generales clauſulas ſpecialiter, & expreſsè derogetur, & ipſis omnimoda & indiuidua mentio fiat.*

§. 19. Cauſas cognoſcere, & ſimilia facere non teneantur.

P*Ræterea vt ijdem canonici cum maiori animi ſui quiete, Altiſſimo exoluant vota ſua prouidere volentes, ſtatuimus & ordinamus, vt ipſi per literas eiuſdem Sedis, aut Legatorum ſeu delegatorum ipſius iã forſan conceſſas, aut de cætero ſub quacunque verborum forma concedendas, à quoquam ad pecuniam colligendam, ſeu correctionis, aut viſitationis officia, monaſterijs vel Eccleſijs, ſiue quibuſcunque perſonis impendendum, vel ad cognitiones cauſarum, citationes partium, & denunciationem ſententiarum interdicti, & excommunicationis procedendum, aut curam Monialium, ſeu religioſarum quarumlibet perſonarum recipiendam minimè cogi poſſint, niſi in huiuſmodi literis de hoc indulto, ac congregatione, & Ordine prædictis expreſſa, vt præfertur, fiat mentio.*

§. 20. Sepulturam in Cimiterijs liberam habeant

S*Epulturam quoque in locis, cimiterijs, & in Eccleſijs dictæ congregationis concedimus, & eam liberam eſſe decernimus, ita quod deuotioni, & extremæ voluntati eorum, qui in locis huiuſmodi ſepeliri voluerint, nullus obſiſtat; ſalua tamen iuſtitia illarum Eccleſiarum, à quibus mortuorum corpora aſſumuntur.*

§.21. Canonicam portionem de libris, ornamentis, domibus, hortis, &c. tradere non teneantur.

S*Tatuentes nihilominus, vt pro rebus, quæ in ornamentis, libris, fabrica, luminaribus, anniuerſariis,*

ſeptimo

ſeptimo, vigeſimo, trigeſimo, ſiue alijs ad perpetuum cultum diuinum, aut pro victu, & ſuſtentatione dictorum canonicorum, vel indumentis, necnon pro annuis cenſibus redimendis, ad quorum ſolutionem aliquæ Eccleſiæ, ſeu monaſteria dictæ congregationis obligata noſcũtur, vel de domibus, prædijs, hortis, & bonis, alijsq; locis dictæ congregationis opportunis, quæ canonicis, & congregationi huiuſmodi relinquuntur, nullis teneantur canonicam portionẽ tradere. Ita tamẽ quod in reliquis caſibus, quam in prædictis, in quibus quarta ipſa ſoluenda foret, ſoluere, vel conuentiones, ſi quæ eſſent inter canonicos præfatos, & locorum Ordinarios, ac Eccleſiarum Rectores, laudabiles & honeſtæ in poſterum obſeruari debeãt. Prohibẽtes inſuper omnibus, & ſingulis cuiuſcu ſtatus, gradus, ordinis, vel conditionis, ſeu nobilitatis, & præeminentiæ fuerint, & quacunque Eccleſiaſtica, vel mundana præfulgeant dignitate, ne in præmiſſis à congregatione, & canonicis huiuſmodi, vel vltimarum voluntatum executoribus, ſeu decedentium hæredibus, occaſione præmiſſa aliquid exigere, vel extorquere præſumant: & ſi forte per eos, vel Sedem prædictam de legatis piè diſpoſitis, & relictis in genere, vel in ſpecie, decima, vel alia portio, ſeu quota alteri piæ, vel non piæ rei, ex quauis cauſa hactenus, & præſertim Eccleſiæ S. Petronij ciuitatis Bononien. conceſſa fuiſſent, aut in futurum concedi, ſeu ſolui, aut dari, mandari contigerit: congregationem, & canonicos huiuſmodi, & illorum Eccleſias, monaſteria, & loca, & eis legata, atque relicta, aut alias in eorum fauorem expoſita, ipſa in conceſſionibus, & mandatis huiuſmodi includi, ſeu comprehendi non debere decernimus, niſi de congregatione, canonicis, & ordine prædictis, ac præſenti decreto, ſpecialis ac ſpecifica mentio fiat in eiſdem.

§. 22. Præſcriptio 60. annorum, & non alia contra Congregationem detur.

Porro volumus, ac decernimus, quod contra congregationem, Eccleſias, monaſteria, loca, res, bona, & iura ſua prædicta, tam præſentia, quam futura præſcribi non poſſit, niſi ſpatio 60. annorum cõtinuorum, quodque nulla alia, quam ſexagenaria contra congregationem, canonicos, ac bona, & iura ſua prædicta currat præſcriptio. Caſſantes, annullantes, abrogantes, & penitus irritantes omnem aliam præſcriptionẽ, quam congregatio ipſa, tam ratione Eccleſiarum, monaſteriorum, locorum, rerum, bonorum, & iurium ſuorum huiuſmodi, quam alias forſitan incurrere cœpiſſent.

§. 23. Prælatorum Congregationis facultas diſpenſandi ſuper irregularitate, &c.

Vt autem Rector, & Viſitatores, ac ſinguli Priores dictæ congregationis, & qui loco eorum in ipſorum abſentia conſtituuntur, præſentes & futuri, qui nunc ſunt, & qui pro tempore erunt, amplioribus prærogatiuis, & indultis gaudeant, eis concedimus, vt eis canonicis, nouitijs, conuerſis, & commiſſis eiuſdem congregationis diſpenſatione indigentibus, ſiue priuſquam intrauerint congregationem, & ordinẽ huiuſmodi, ſiue poſt, in caſibus, quibus exceſſerint, & pro quibus excommunicationis, vel interdicti, aut ſuſpenſionis ſententias, à iure, vel ab homine, generaliter promulgatas incurrerint: Et huiuſmodi ſententijs innodati, aut in locis generali, aut ſpeciali Eccleſiaſtico ſuppoſitis interdicto, diuina officia celebrantes, vel ſuſcipientes ordinem ſic ligati, notam irregularitatis ſimiliter incurriſſent: Et in omnibus alijs caſibus, etiam & cauſa cuiuſcunque ſimoniæ, qualitercunque generaliter, vel ſpecialiter Sedi Apoſtolicæ reſeruatis: (exceptis dumtaxat Hæreticorum, relapſorum, ſchiſmaticorum, deferentium prohibita ad infideles, & literas Apoſtolicas falſificantium, quos omnino ad eandem Sedem remitti volumus) abſolutionis, & diſpenſationis beneficium, iuxta caſuum exigentiam valeant impartiri: Canonici vero & alij, quos pro tempore Rector generalis, Viſitatores, & Priores prædicti, in proprios habuerint confeſſores, eiſdẽ Rectori, Viſitatoribus, & Prioribus, abſolutionis, & diſpenſationis huiuſmodi beneficium etiam cõcedere poſſint. Et vt canonicis dictæ congregationis omnis vagandi adimatur occaſio, & ne ipſi ad Sedem prædictam veniendi, ſeu recurrendi vllam ſumere valeant occaſionem, Diffinitoribus Capituli generalis dumtaxat eiuſdem ordinis, cum quibuſuis perſonis defectum natalium ex adulterio inceſtuoſo, & quouis alio nefario, & illicito coitu prouenientem patientibus, necnon Rectori, & Viſitatoribus cum ijs, qui ex quauis cauſa (præterquam homicidij voluntarij, bigamiæ, mutilationis membrorum irregulares forent) poſtquã congregationem ipſam ingreſſi, & illam expreſſe profeſſi fuerint perpetuo diſpenſandi, vt defectu, & irregularitatibus huiuſmodi non obſtantib. ad quoſcunq; etiam ſacros, & presbyteratus ordines promoueri, & in illis etiam in altaris miniſterio miniſtrare, & ad quæcunque officia, adminiſtrationes, ſeu dignitates prædictæ congregationis, aut illius Eccleſiarum, monaſteriorum, & locorum recipi, & aſſumi, illaq; gerere, & exercere liberè, & licitè, & abſque diſpenſatione dictæ Sedis quoties opus fuerit valeant, licentiam, & facultatem ſimiliter concedimus, & indulgemus.

§. 24. Canonici ad audiendas Confeſſiones, per Congreg. Superiores deputentur.

Necnon vt ipſi canonici, alias tamen idonei per Superiores congregationis prædictæ, ac locorũ ſuorum pro tempore deputandi ad Confeſſiones omnium, & ſingulorum vtriuſq; ſexus liberè, & licitè, tam in locis ipſorum canonicorum, quam extra audire, ac confitentibus huiuſmodi pro commiſſis pœnitentiam poſſint iniungere ſalutarem, & eiſdem confitentibus Euchariſtiæ ſacramentum, in Eccleſijs præfata congregationis liberè, & licitè ſimiliter miniſtrare poſſint, præterquam in feſto Reſurrectionis Domini noſtri Ieſu Chriſti.

§. 25. Facultas conuerſandi cum Pyratis, &c.

Et cum, ſicut accepimus, congregatio ipſa in Inſula Tremitana, in mari Adriatico, in partibus Italiæ, propè prouinciam Apuliæ conſiſtente, & longè à terra diſtante, inſigne habeat monaſterium, ad quod ſæpius maritimi, & nauigantes, vt inibi portum recipiant, declinant, & nulla in dicta inſula exiſtat Eccleſia: præter ipſius monaſterij Eccleſiam. Ne declinantes huiuſmodi

Eccleſiaſticis careant ſacramentis, congregationi, & canonicis prædictis pariter concedimus ipſis declinantibus, ac ſeruitoribus, quos ad ſeruitium monaſterij retinent, poſſint etiam in feſto Reſurrectionis, Euchariſtia, & omnia alia Eccleſiaſtica ſacramenta miniſtrare. Necnon cum pyratis, & cæteris excommunicatis humaniter cõuerſari, ac eiſdem in dicto loco vitæ neceſſaria exhibere; cum difficile admodum foret canonicis, & perſonis eiuſdem loci, pyratas huiuſmodi euitare, propter eorum ſæpius, & dictorum canonicorum per illas partes tranſitũ, cum facilè admodum inuicem ſæpe caſualiter conueniant: & niſi ipſi canonici cum dictis pyratis humaniter agerent, ab eis multipliciter offendi poſſent, (dummodo dicti canonici non participent cum dictis pyratis, aut alijs excommunicatis in crimine, propter quod excommunicationis ſententiam incurrerent.)

§. 26. Alienatio bonorum ſtabilium quando ſit permiſſa.

CÆterum, vt congregatio, & canonici prædicti, vberiori facultate circa vtilitatem, & commodũ monaſteriorum, Eccleſiarum, & locorum ſuorum huiuſmodi, ac illorum iurium gaudeant, Capitulo generali congregationis prædictæ, ac illius pro tempore Rectori maiori, per præſentes impertimur autoritatem, concedendi Præpoſitis, Abbatibus, Prioribus, & Capitulis Eccleſiarum, & monaſteriorum, & locorum ſuorum, huiuſmodi licentiam permutandi, ſeu alienandi, quoties opus fuerit, quæcunque bona immobilia congregationis prædictæ, ac illius monaſteriorum, Eccleſiarum, & locorum, pro ipſorum tamen euidenti vtilitate.

§. 27. Facultas eligendi Confeſſorem.

DEnuum ſaluti animarum canonicorum prædictorum ſalubriter conſulere volentes, eis pariter cõcedimus, vt liceat ipſis, & cuilibet ipſorum, nec non conuerſis, commiſſis, & nouitijs ſuis præſentibus & futuris, in articulo mortis quemcunque presbyterum ex canonicis præfatæ congregationis, in caſu verò neceſſitatis, alium presbyterum idoneum vel ſecularem, vel cuiuſuis alterius ordinis regularem, in ſuũ eligere Confeſſorem, qui confeſſionibus huiuſmodi diligenter auditis, pro commiſſis per eos criminibus, delictis, & peccatis in omnibus. & ſingulis, etiam Sedi Apoſtolicæ reſeruatis caſibus, debitam abſolutionem. & plenariam omnium peccatorum ſuorum remiſſionem poſſit autoritate noſtra impendere, & pœnitẽtiam iniungere ſalutarem: ita tamen quod quilibet ex confitentibus huiuſmodi, poſtquam congregationem huiuſmodi fuerit ingreſſus, & antequam ad articulũ mortis deueniat, teneatur ſi clericus, & vel presbyter fuerit, Septem Pſalmos Pœnitentiales, ſi verò Conuerſus, vel commiſſus quinquagies Orationem Dominicam, & totidem Salutationem B. Mariæ Virginis, & ſingulis ſeptimanis per vnum annum duntaxat, pro conſeruatione ſtatus Romanæ Eccleſiæ, legitimo tamen impedimento ceſſante dicere, & omittẽtes alia vice ſupplere teneãtur. & ſi interim aliquẽ poſt inceptam, & non perfectã pœnitentiam huiuſmodi. ab hac luce migrare contigerit, ipſam nihilominus plenariam remiſſionem conſequatur, dummodo intentionis fuerit illam, ſi ſuperuixiſſet, perficiendi.

§. 28. Indulgentiarum conceſſio.

DExteramq; noſtræ liberalitatis erga dictam congregationem liberius extendere volentes, & in eo præſertim, vt canonici prædicti ſuarum animarum ſaluti magis conſulere valeant, canonicis, conuerſis, commiſſis, & nouitijs prædictis præſentibus, & futuris, qui in diebus, quibus ſtationes in nonnullis, tam intra, quã extra almam Vrbem Eccleſiis conſiſtentibus exiſtunt, quinq; altaria Eccleſiarum, monaſteriorũ, ſeu locorum ſuorum, in quibus tunc eos morã trahere contigerit deuotè viſitauerint, & Pſalmũ Dauidis, Miſerere. videlicet illum ſcientes: alij verò quinquies Orationem Dominicam, & totidem Salutationem Angelicam, coram quinque altaribus huiuſmodi, pro fœlici ſtatu ſanctæ Matris Eccleſiæ dixerint, eaſdem concedimus indulgentias, perinde ac ſi dicti canonici, conuerſi, commiſſi, & nouitij perſonaliter Eccleſias Vrbis præfatæ viſitaſſent: Ita quod in defectu altarium, alia pia, & deuota loca ad viſitationẽ huiuſmodi, & alia præmiſſa faciendũ eligere poſſint, etiã ſi eos extra monaſteria, & loca eſſe cõtigerit.

§. 29. Facultas recipiendi ad Ordinem etiam ſimpliciter vouentes Religionem arctiorem.

REpetentes autem animo quot, & quanta ſint merita Religionis, & congregationis huiuſmodi in Eccleſia Dei, & quantum inter alias polleat religiones, dignum propterea quin etiam debitum iudicamus, vt etiam excellentioribus prærogatiuis, & honoribus gaudere debeat, de illis potiſſimum, quæ ad illius ampliationẽ atque augmentum tendunt. Statuimus ergo, ac ſimiliter ordinamus, vt omnes, qui votũ ſimpliciter ingrediendi aliquam aliam religionem, etiam arctiorem emiſerint, ad congregationem, & ordinẽ præfatũ, illorũq; profeſſionem liberè & licitè ingredi inibi recipi, & admitti valeant.

§. 30. Et commutandi reſtitutiones debitas perſonis incertis.

ET quia forſan nonnulli congregationis, & ordinis huiuſmodi habitum aſſumentes diuerſis perſonis, quæ ignorari, & non reperiri poſſent in aliquibus rebus, ſeu bonis obnoxij eſſent, eiſdem Rectori, Prioribus, ac eorum vices gerentibus concedimus, vt ipſorum ſinguli, in locis ſibi commiſſis, bona ipſa in pios vſus liberè, ac licitè conuertere poſſint, prout ſecundum Deum melius viderint expedire.

§. 31. Prohibitio tranſeundi ad alios Ordines.

CVpientes vero congregationem eandem in ſalubri ſtatu multiplicari, & conſeruari, ſtatuimus pariter, ac decernimus, quod de cætero perpetuis futuris tẽporibus nullus ex dictis canonicis præſentibus, & futuris, tranſeat de aliquo congregationis, & ordinis huiuſmodi monaſterio, ſiue loco, ad aliquod aliud S. Benedicti in quo regularis non vigeat obſeruantia, ſeu S. Auguſtini prædicti, vel alterius cuiuſcunque ordinis, monaſter ũ,

ſiue mo-

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

ſiue monaſterij loci, vigore cuiuſcunque conceſsionis, ac etiã facultatis, etiam per Apoſtolicas literas, non facientes plenam, & expreſſam, ac de verbo ad verbum de voluntate, ac ſtatuto huiuſmodi mentionem, quibuſuis perſonis, cuiuſcunque gradus, ſtatus, & conditionis exiſtant. Nec prætextu alicuius officij, etiam capellanatus cuiuſcunq; Prælati, cuiuſcunque ſtatus, & conditionis fuerint, etiamſi Patriarchali, vel Cardinalatus præfulgeant dignitate, & honore, ſub quacunque expreſsione in genere, vel in ſpecie conceſſas, aut forſan in poſterum concedendas. Quodq; nullus alterius monaſterij, ſiue loci Prælatus, aut alius quicunque in eo, aliquem canonicorum præſentium, & futurorum eorundem, in monaſterium recipiat, vel admittat, ſub excõmunicationis pœna, quam tam recepti, quàm recipientes huiuſmodi pro tẽpore eo ipſo incurrant, ſi admoniti non deſtiterint, & quam ex nunc contra quemlibet tranſgreſſorem proferimus, & à qua à nullo alio, præterquã à Romano Pontifice, niſi in mortis articulo abſolui poſſint, abſque Rectoris maioris, & alterius ex duobus Ordinis & congregationis huiuſmodi Viſitatoribus pro tempore exiſtentibus licentia ſpeciali. Decernẽtes irritum, & inane quidquid contra præmiſſa per quoſcunque quauis autoritate ſcienter, vel ignoranter contigerit attentari.

§. 32. Communicatio gratiarum conceſſarum Congreg. S. Iuſtinæ.

C*Vmque acceperimus, & re ipſa didicerimus, congregationem S. Iuſtinæ de Padua Ordinis S. Benedicti à nonnullis Romanis Pontificibus prædeceſſoribus noſtris, quamplurimis digniſsimis priuilegijs, indultis, & gratijs decoratam fuiſſe, & cenſeamus congregationem Lateranenſem meritis, & virtutibus ſuis non minus promereri, maximè vbi quos par labor coniungit, paria quoque priuilegia contingere debent, eidem congregationi Lateranen. etiã concedimus, vt omnibus priuilegijs, indulgentijs, gratijs, fauoribus, & indultis tam ſpiritualibus, quam temporalibus à Romanis Pontificib. prædeceſſoribus noſtris, ſeu alias eidem congregationi S. Iuſtinæ conceſſis, ipſa quoque congregatio Lateran. pariformiter potiri, & gaudere poſſit, & valeat abſque vlla prorſus differentia, perinde ac ſi ea dictæ congregationi Lateranen. ſpecialiter, & nominatim conceſſa fuiſſent, quorum tenores hic pro ſufficienter expreſſis haberi volumus, & non ſecus ac ſi præſentibus de verbo ad verbum inſerta forent, quæ ad ipſam congregationem Lateranenſem extendi, ac illam pari modo comprehendere volumus, ac decernimus.*

§. 33. Licentia prædicandi Verbum Dei.

Q*Vodque ipſi canonici officio prædicandi Verbum Dei vti poſſint, quemadmodum Fratribus Prædicatorum, & Minorum ordinum per nos etiam, & dictos Romanos Pontifices conceſſum fuit.*

§. 34. Dubia in prædictis oriunda in fauorem huius Ordinis interpretanda ſunt.

V*T autem mentes dictorum canonicorum à dubijs, quæ ſuper præſentibus, aut alijs gratijs huiuſmodi per nos, & prædeceſſores noſtros, Imperatores, Reges, Principes, & alias præditos conceſſis, & in poſterum concedendis apud præfatos canonicos quomodolibet oriri poſſent releuentur, Volumus vt vbi in aliquo redderentur ancipites, ſeu dubij, ſecundum bonam æquitatẽ in fauorem ſalutis animarum ſuarum largiſsimè intelligantur, & interpretentur, non autem ſecundum iuris rigorem, vel doctorum opiniones, & ſubtilitates.*

§. 35. Actus contrarij nil derogent.

A*Dijcientes vt ſi quando contigerit per aliquem, ſeu plures actus contra huiuſmodi, vel quæcunque alia decreta, priuilegia, indulta, gratias, & immunitates præfatæ congregationi conceſſa, aut ipſorum aliquid, à quocunque, cuiuſcunque conditionis, dignitatis, gradus, & ſtatus exiſtat, ex negligentia, ſeu ignorantia præſentium, & futurorum, quibus ea conceduntur, aut alia quauis cauſa aliter attentari, vel obſeruari ſcienter, vel ignoranter; nullum tamẽ per hoc præiudicium decretis, indultis, gratijs, & immunitatibus præfatis generetur, ſed illa ſuo vigore, & pleno robore firmata perpetuò permaneant.*

§. 36. Clauſulæ huius Bullæ præſeruatiuæ.

P*Oſtremò cum contingat plerunque ex importunitate petentium, & negotiorum multitudine, ac ſuppreſsione veritatis, ſummos Pontifices fatigatos, & circumuentos, ea cõcedere, quibus alias nullatenus annuerent, autoritate præſentium ſtatuimus, & ordinamus, quod quæcunque literæ Apoſtolicæ, etiam proprio motu confectæ, aut in futurum conficiendæ, etiã ſi in eis clauſulæ, priuilegijs & indultis dictæ congregationi conceſſis, non obſtantibus, & de quibus expreſſa mentio fieri debeant expreſſè contineatur, quæ obuient, & cõtrafaciant huic priuilegio præſenti, aut quibuslibet earũ particulis, niſi appareat euidentiſsimè, & apertiſsimè quod ſummus Pontifex, qui pro tempore fuerit huic indulto, vel alicui eius parti vellet per Apoſtolicas literas derogare, faciendo ſpecialem mentionem de verbo ad verbũ, ex certa ſcientia de huiuſmodi priuilegio, & ipſa congregatione, diuerſis nominibus eam nominando, per hæc præciſè vocabula: congregationem, vnitatem, de obſeruantia, alias de Friſonaria, nunc Lateranen. appellatã, cauſaſq; legitimas allegauerit, cur his obuiare intendat decretis, nullius ſit roboris, vel momenti.*

§. 37. Prohibitio contra impedientes.

D*Iſtrictius inhibentes eiſdem Ordinarijs locorũ, ſub interdicti ingreſſus Eccleſiæ, & ſuſpenſionis à diuinis, ac regiminis, & adminiſtrationis Eccleſiarũ ſuarum, Rectoribus vero parochialium Eccleſiarum, & quibuſuis alijs perſonis, ſub excommunicationis latæ ſententiæ, & priuationis eorundẽ parochialium Eccleſiarũ, ac omnium aliorum bonorum Eccleſiaſticorum, quæ obtinent: necnon inhabilitationis ad illa, & alia obtinenda in poſterum, pœnis, quas ſcientes contrafacientes eo ipſo incurrere volumus. Ne ordinem, & congregationem canonicorum regularium huiuſmodi, ac illius canonicos, Eccleſias, monaſteria, & loca prædicta, præter ac contra tenorem, ac formam huius præſentis noſtri indulti,*

& aliarum conceſſionum, vt præmittitur, congregationi prædictorum canonicorum regularium, ſeu Eccleſiis, monaſterijs, membris, & locis ſuis prædictis factarum quoquo modo inquietare, nec eos, aut teſtamentorum & vltimarum voluntatum executores, ac teſtantium hæredes, ſeu quoſcunque alios directè, vel indirectè ad ſolutionẽ alicuius quartæ parochialis, ſeu canonicæ, vel alterius portionis, ſiue oneris compellere quoquo pacto, vt præfertur, præſumant.

§. 38. Nemo apud Canonicos inuitos celebret.

STatuentes quoque, vt nullus inuitis canonicis huiuſmodi prorſus audeat in eorum Eccleſiis, ſeu monaſterijs aliquod officium mortuorum, vel alia celebrari facere, etiam ſi apud eos corpora defunctorum ſepeliri contingat.

§. 39. Confeſſiones apud Canonicos non impediantur.

MAndantes inſuper expreſſè ipſis locorum Ordinarijs, ac Rectoribus parochialium Eccleſiarum, ne eorum parochianis, quod canonicis dictæ congregationis non confiteantur, aliquo pacto prohibere, ſeu perſuadere præſumant, & nullatenus denegent miniſtrare huiuſmodi confitentibus eiſdem canonicis, quæcunque Eccleſiaſtica ſacramenta, dummodo aliqua canonica, & rationabilis cauſa non obſiſtat.

§. 40. Facultas Conſeruatorum eligendorum.

ET nihilominus vniuerſis, & ſingulis perſonis in dignitate Eccleſiaſtica vbilibet conſtitutis, & alijs de iure communi habilibus, & idoneis ad cauſas audiendas, per hæc Apoſtolica ſcripta mandamus, cũ aliqui ex eiſdem perſonis pro parte eiuſdem congregationis Lateranenſis, ſeu Rectoris generalis, aut aliorum ex congregatione huiuſmodi, ad quos ſpectabit, fuerint requiſiti, quatenus per ſe, vel aliũ, ſeu alios præmiſſa vbi & quãdo opus fuerit publicantes, ac eiſdem congregationi, & canonicis, illorumque Eccleſiis, monaſterijs, membris, & locis prædictis in præmiſſis, efficacis defenſionis præſidio aſſiſtentes, faciant congregationẽ ipſam, illiuſq; canonicos pacifica poſſeſſione priuilegiorũ, & cõceſſionũ huiuſmodi liberè gaudere. Non permittentes eos, ſeu teſtamentorum executores, & hæredes prædictos, contra illorũ tenores per Ordinarios, & Rectores parochialiũ Eccleſiarũ prædictos, ſeu alios quoſcunque indebitè moleſtari, aut eis grauamen, iniurias, atq; damna inferri, ſeu quomodolibet irrogari, quinimò dictæ congregationi ac illius canonicis prædictis in quibuſcunq; caſibus, ſeu cauſis tam Eccleſiaſticis, quam profanis, per eos coram dictis perſonis cuiuſuis qualitatis, conditionis, gradus, ordinis, dignitatis, nobilitatis præeminentiæ, & ſtatus fuerint, etiã quacunq; mũdana, vel Eccleſiaſtica, aut Patriarchali præfulgeãt dignitate, ſine expẽſis ſummariè, & de plano, ac ſine ſtrepitu, & figura iudicij ſola facti veritate inſpecta, auctoritate Apoſtolica miniſtrẽt iuſtitiã, denuntientq; palã, & publicè omnes, & ſingulos excommunicatos, quos eis cõſtiterit cenſuras, & alias pœnas incurriſſe, ac faciãt eos ab omnib. arctius euitari, & vbique pro excommunicatis, ſuſpenſis, & interdictis nuntiari, & legitimis deſuper factis proceſſib. illos quoties opus fuerit iteratis vicibus aggrauent, ſeu aggrauari procurent, contradictores quoſlibet per cenſuram Eccleſiaſticam appellatione poſtpoſita compeſcendo, inuocato etiam ad præmiſſa, ſeu aliquid eorũ, ſi opus fuerit, auxilio brachij ſecularis.

§. 41. Clauſulæ contrariorum derogatoriæ.

NOn obſtantibus cõſtitutinoibus fœl. record. Bonifacij Papæ VIII. prædeceſſoris noſtri, quibus cauetur, ne quis extra ſuam Ciuitatem, & Diœceſim, niſi in certis exceptis caſibus, vt in illis vltra vnam dietam à fine ſuæ diœceſis, ad iudicium euocetur, ſeu ne iudices à Sede Apoſtolica deputati extra Ciuitates, & Diœceſis, in quibus deputati fuerint, contra quoſcunque procedere, aut alijs vices ſuas committere præſumant, & de duabus dietis in Concilio Generali, necnon quæ incipiuntur: Super cathedram Bonifacij, & Dudum Viennen. Concilij, ac Calixti Papæ III. etiam prædeceſſoris noſtri, & quorumcunq; aliorũ Pontificum ſimiliter prædeceſſorum noſtrorũ literis, forſan his noſtris contrarijs, ac etiã prouincialibus, & ſynodalibus Concilijs editis ſpecialibus, vel generalibus, Eccleſiarumque, & locorum quorumlibet ſtatutis, & conſuetudinibus, & inter quorumque eiuſdem congregationis Lateranen. canonicos, & locorum Ordinarios, ſeu Rectores prædictos initis, & concluſis, ac hactenus obſeruatis, pactis, & conuentionibus, etiam iuramento, confirmatione Apoſtolica, vel quauis alia firmitate roboratis, cæteriſq; contrarijs quibuſcunq; quibus omnibus, ac ſi his de verbo ad verbũ infererentur, & derogatorias clauſulas in ſe cõtinerent præſentibus pro expreſſis habentes, illis alias in ſuo robore permanſuris, quo ad præmiſſa ſpecialiter. & expreſſè derogamus: Aut ſi Patriarchis, Epiſcopis, & Rectoribus præfatis, vel quibuſuis alij communiter, vel diuiſim à Sede præfata indultum exiſtat, quod interdici, ſuſpendi, vel excomunicari, aut vltra, vel extra loca ad iudicium euocari non poſſint, per literas Apoſtolicas non facientes plenam, & expreſſam, ac de verbo ad verbum de indulto huiuſmodi mentionem, & qualibet alia dictæ Sedis indulgentia generali, vel ſpeciali cuiuſcunque tenoris exiſtat, per quam præſentibus non expreſſam, vel totaliter non inſertam, effectus earum impediri valeat quomodolibet vel differri; & de cuius toto tenore habenda ſit in noſtris literis mentio ſpecialis. Nos enim ex nunc illa, & quæcunque alia, quæ in futurum per nos, vel Sedem Apoſtolicam quomodolibet concedi, ſtatui, decerni, vel ordinari contigerit cõtra, vt præmittitur, eorũdem prædeceſſorum, & præſentium literarum huiuſmodi tenorem necnon ſi ſecus ſuper ijs à quoquam quauis autoritate ſcienter, vel ignoranter contigerit attentari, irrita, & inania ac nullius roboris, vel momenti fore, & eſſe decernimus, etiamſi motu, & ſcientia prædictis, & ſuper ſimilibus, ac fortioribus clauſulis emanata exiſterent, ſeu in futurum emanare contingeret.

§. 42. Fides habeatur harum tranſumptis.

ET quia difficile foret præſentes literas ad ſingulas Prouincias, & loca, vbi neceſſe foret deſtinare, ve-

lumus & dicta autoritate decernimus, quod tranſumptis earum manu notarij publici, & Curiæ cauſarum Cameræ Apoſtolicæ, vel alicuius Archiepiſcopalis, ſeu Epiſcopalis, vel dictæ congregationis Lateranen. Rectoris generalis ſigillo munitis, ea prorſus in iudicio, & extra, vbicunque exhibita, & oſtenſa erunt, fides adhibeatur, ac ſi ipſæ originales literæ forent exhibitæ, & oſtenſæ. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam noſtræ confirmationis, approbationis, conſtitutionis, exemptionis, liberationis, ſuſceptionis, decreti, conceſſionis, indulti, ſtatuti, ordinationis, caſſationis, annullationis, abrogationis, irritationis, prolationis, adiectionis, inhibitionis, mandati, derogationis, & voluntatis infringere, vel ei auſu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præſumpſerit, indignationem Omnipotentis Dei, & beatorum Petri, & Pauli Apoſtolorum eius, ſe nouerit incurſurum. Dat. Romæ apud S. Petrum anno Incarnationis Dominicæ 1477. decimo Calend. Septembris, Pontificatus noſtri anno ſexto.

CAPVT TRIGESIMVM SECVNDVM.

De fundatione Monaſterij ſanctæ Mariæ Gratiarum Nouariæ, ac vnione, & reformatione Monaſteriorum S. Mariæ Nouæ Aſtæ, S. Mariæ de Caſtello Alexandriæ, S. Spiritus Bergomi, S. Antonij Conegliani, S. Bartholomæi Laudenſis, & S. Mariæ de Prauallo Diœceſis Ianuenſis.

I. ANno 1472. Capitulum Generale Rauennæ. Rector Generalis R. P. D. Raphaël Placentinus. Viſitatores D. Florentius Placentinus, D. Euſebius Mediolanenſis, D Matthæus Veronenſis, & D. Ambroſius Mediolanenſis. Hoc autem anno Ciues Nouarienſes animaduertentes noſtram congregationem, quam peculiari veneratione proſequebantur, in Nouarienſi Comitatu multa bona, & quædam etiam monaſteria ſemidiruta poſſidere, nullum tamen tunc habuiſſe intra Ciuitatem, vel propè illam exiſtere, vbi canonicorum Conuentus poſſet commorari, de monaſterio intra Ciuitatem, vel in eius ſuburbijs erigendo conſilium habuerunt. Et primò quidem, quod ex nonnullis ſcripturis in Archiuo noſtro Romano inuentis accepi, cum Præpoſito S. Spiritus nomine D. Gaudentio de Teſtis ordinis canonicorum regularium, non tamen noſtræ congregationis, vt ſuã Præpoſituram ad effectum erigendi in illa collegium noſtræ congregationis, (nam collegio ſaltem in actu erat tunc deſtituta) reſignaret, tractatum habuerunt, quod cum minimè obtentũ eſſet, nomine totius Ciuitatis ſupplicatum eſt Põtifici pro facultate erigendi in ſuburbijs Ciuitatis monaſterium, & vt eidem ſic erecto pro canonicorum in eo degentium ſuſtentatione vnirentur Præpoſituræ S. Mariæ de Aggere, & S. Stephani de Bornago, necnon Prioratus S. Iacobi de Strata Nouarienſis diœceſis, & membra S. Crucis Mortarienſis. Quorum ſupplicationibus Pontifex libentiſſimus annuens, pro eiuſdẽ monaſterij fundatione, & erectione, & Præpoſiturarum, & Prioratus prædictorum vnione literas Apoſtolicas dedit anno 1472. tertio Idus Februarij, Pontificatus ſui primo. Quarum vigore ſtatim cœptum monaſterium cum Eccleſia ſub inuocatione B. Mariæ Virginis de Gratijs, quod breui tempore, ciuibus opem ferentibus, in amplam, & ſatis elegantem formam fuit abſolutum, & conuentus canonicorum ſub regimine Prioris ibidem inſtitutus, qui cum diuino adiutorio bono Chriſti odore fragrantes in diuinis laudibus, & bonis operibus nunc etiam ibidem perſeuerant, vbi eſt domus Nouitiorum, in qua decem, & octo canonici præter Conuerſos, & famulos degunt.

CVi monaſterio ad canonicorum numerum, & diuinum cultum augendum Iulius II. anno 1511. antiquum noſtri ordinis cœnobium S. Marthæ, quod à prædicto monaſterio quatuor circiter ſtadijs eſt remotum, tunc canonicis deſtitutum, & clerico ſeculari nomine Nicolao Pinello commendatum, perpetuò vniuit. Conſtat per literas Apoſtolicas eodem anno, quarto Nonas Februarij datas. II.

Hoc monaſterium incolatu, & ſepultura duorum canonicorum noſtræ congregationis, qui apud Nouarienſes pro Beatis coluntur, plurimum fuit illuſtratum. Primus extitit D. Blaſius Vicentinus, de quo ſupra ca. 20. dictum fuit. Secundus D Andreas de Domo Oſſulæ diœceſis in finibus Sedunorum, de quo Ioannes Philippus noſter in Chronica lib 6. c. vlt. & lib. 7 cap. 2. plura memoratu digna refert, & nos infra loco magis commodo dicemus. Ex eodem monaſterio prodijt Ven. P. D. Ioannes Auguſtinus Nouarienſis canonicus miræ religioſitatis, & incredibilis auſteritatis, qui multos annos in cœnobio S. Andreæ Vercellenſi ſumma cum ædificatione totius ciuitatis, quorum plurimis erat à ſacris confeſſionibus, viuens, ibidem obijt, non ſine ſanctitatis opinione, vt à ſenioribus, qui illum viderant, dum in dicto monaſterio tyrocinium agerem, ſæpe ſæpius audiui.

Habuit etiam hoc monaſterium Ioannẽ Phi-